

МЕТОД ЛЕПБУК ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ ХІМІЇ

Рак Ж.В.

Опорного закладу «Решетилівський ліцей імені І.Л. Олійника Решетилівської міської ради»

За новим Державним стандартом базової загальної середньої освіти в галузі «Природознавство» реалізація хімічного компоненту передбачає формування життєвої компетентності за рахунок впровадження методу проектів, що об'єднує теорію і практику, знання і вміння учнів і можливість їх застосування, конкретну ціль і різноманітні шляхи її досягнення. Цей вид діяльності потребує творчого підходу до матеріалу і забезпечує умови для розкриття кожного учня. Формуванню ключових компетентностей учнів сприяє виконання ними навчальних дослідницьких проектів, одним з різновидів якого є лепбук. Перспективним є робота над лепбуком під час проведення позакласної роботи, особливо під час проведення предметного гуртка. Дуже важко втримати увагу дітей лише теорією, розбавленою лабораторними або практичними заняттями, важливо урізноманітнити діяльність дитини так, щоб опанування науковими знаннями відбувалося з цікавістю і сприймалося дітьми із захопленням. Мої учні метод лепбук сприйняли з величезною цікавістю, а зараз вже самі пропонують нові теми проектів, над якими потім разом працюємо. І, як виявилось, проекти лепбук розкривають велике поле діяльності під час уроків з хімії. У позакласній роботі з хімії я пропоную виготовляти такі види лепбуків: навчальні та ігрові. Для створення тематичної папки потрібні матеріали: цупкий папір, картон для основи, кольоровий папір, ножиці, клей, кольорові олівці, фарби, фломастери, маркери, ручки, скоч. Але найголовнішою умовою для створення лепбука є фантазія.

Робота з лепбуком передбачає декілька етапів. Пропоную алгоритм такої роботи, яку я з успіхом застосовую на уроках хімії та під час проведення занять гуртка «Знавці неорганічної хімії»:

Крок 1. Постановка проблеми. Формулювання теми.

Тему для папки можна вибрати будь-яку, як і її складність. Вона може бути узагальненням вивченої теми, чи зовсім новою, глибоко дослідженою чи такою, що потребує глибшого вивчення. Наприклад, у процесі опанування теми «Періодичний закон і періодична система хімічних елементів Д.І.Менделєєва» пропоную учням підготувати лепбук за темою «Періодична система хімічних елементів-основа сучасного природознавства».

Крок 2. Складання плану.

Тему розбиваємо на підтеми, дрібніші частини інформації. Адже лепбук – це не просто книжка з картинками. Це навчальний посібник. Тому потрібно продумати план того, про що йтиметься в цій папці, щоб повністю розкрити тему. Кількість частин залежить від самої теми, індивідуальних особливостей учасників групи. Зазвичай, на початок роботи над лепбуком в учнів виникають питання, які буде доцільно вивчити досконаліше, що в процесі роботи приведе до створення нових підтем. Орієнтовний план лепбука за темою «Періодична система хімічних елементів- основа сучасного природознавства» може бути таким:

1. Періодична система хімічних елементів-азбука природи.

2. Історія відкриття:

- Роботи Антуана Лавуазьє.
- Тріади Деберейнера.
- Октави Ньюлендса.
- Таблиця хімічних елементів ЛотараМейєра.

3.Родини хімічних елементів.

4.Будова атома.

5.Стан електронів в атомі, радіус атома, електронні формули.

6.Життя і наукова діяльність Д.І.Менделєєва.

Крок 3. Створення макета.

Основа для лепбука може бути у вигляді стандартної книжечки з двома розворотами, картонної папки формату А3 або А4 з кількома розворотами, книжки-гармошки, фігурної папки.

Форма основи лепбука залежить від обраної теми та співтворчості педагога і учнів. На основі розташовуємо різноманітні міні-книжки, кишені тощо.

Крок 4. Наповнення лепбука.

До кожної підтеми добираємо той тип міні-книги, який найкраще підходить для викладу інформації. У своїй роботі практикую такі види міні-книг: багатошарова міні-книга, книга-вкладка, кни-га-гармошка, книга-віяло, книга-мушля, книга з пелюсток, книга-конверт, книга з розчиненими дверцятами, книга-сірникова коробка, книга-коло, книга-колесо, конверти для інформації.

Крок 5. Збір інформації та матеріалу. Робота над проектом.

З власного досвіду додам, що фантазія дітей при виконанні проекту леп бук просто безмежна. Крім міні-книг є багато речей, які діти вкладають в кишеньки лепбука. Це можуть бути: пазли куплені або власноруч розрізані кольорові картинки; дидактичні ігри; логічні ігри, лабіринти, кросворди; ігри на уважність; малюнки, картини, розмальовки, штриховки; мапи, схеми, таблиці тощо; реальні предмети (листівки, шматочки тканини, листя тощо).

Отже, метод проектів і лепбук, як один з його різновидів—це педагогічна технологія, зорієнтована не так на інтеграцію фактичних знань, як на їхнє застосування й набуття нових знань переважно через самоосвіту, що на сьогодні є дуже актуальним. Навчальне проектування дає змогу педагогу створити такі умови під час освітнього процесу, за яких його результатом є індивідуальний досвід проектної діяльності учня. Як педагогічна технологія метод проектів є сукупністю послідовно-пошукових, проблемних методів, творчих за своєю суттю. Працюючи над проектами учні мають змогу розвивати самостійність та навчатися вмінню співпраці в колективі.

З метою урізноманітнення діяльності та зацікавлення учнів рекомендую використовувати метод лепбук для узагальнення вивчених тем на уроках хімії та в позаурочній діяльності. Саме в позакласній діяльності є більше перспектив застосування методу лепбук, адже перед учителем на уроці постає дилема: як оцінити?, а під час гурткової роботи варіантів відзначити роботу учня може бути набагато більше. Як і способів зацікавлення роботи над ним.

Список використаної літератури

1. Навчальна програма з хімії для 7-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (зі змінами, затвердженими наказом МОН України № 585 від 29.05.2015): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalniprogramy.html>
2. Загнибіда Н. М. Метод проектів на уроках хімії. – Тернопіль–Харків: Ранок, 2011. – 128 с.
3. Буджак Т. Метод проектів як педагогічна технологія // Біологія і хімія в школі. –2004. – №1, – С. 43–45.
4. Логвин В.Л. Метод проектів у контексті сучасної середньої освіти // У збірнику: Проекти, реалії, перспективи. – К., 2003. – 120 с.
5. Косогова О. О. Метод проектів у практиці сучасної школи / О. О. Косогова. – Х.: Ранок, 2010. – 144 с.
6. Пляцок А. О. Використання технології «лепбук» в роботі з дошкільниками: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / А. О. Пляцок, В. В. Олійник. – Вінниця: ММК, 2017. – 45с. – Режим доступу: <https://dorobok.edu.vn.ua/article/pdf/2043>
7. Сисоєва С. Особистісно зорієнтовані технології: метод проектів / С. Сисоєва // Підручник для директора. – 2005. – № 9-10. – С. 25-31.

ВІРТУАЛЬНА ДОШКА ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ХІМІЇ Тристан Д.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Під час офлайн навчання, коли діти ходять до школи, займаються в класних кімнатах, учителі використовують такий базовий інструмент навчання, як класна дошка. Для організації